

مدیریت بهینه سفارش‌های زنجیره تامین با استفاده از رویکرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، بهینه‌سازی استوار و شبیه‌سازی دینامیکی

احمد جعفرنژاد^۱، حسین صفری^۲، عادل آذر^۳، سید عباس ابراهیمی^{۴*}

۱- استاد، دانشگاه تهران، گروه مدیریت صنعتی، تهران، ایران

۲- دانشیار، دانشگاه تهران، گروه مدیریت صنعتی، تهران، ایران

۳- استاد، دانشگاه تربیت مدرس، گروه مدیریت صنعتی، تهران، ایران

۴- مربی، دانشگاه گیلان، گروه مدیریت، رشت، ایران

رسید مقاله: ۲۰ بهمن ۱۳۹۳

پذیرش مقاله: ۳ تیر ۱۳۹۴

چکیده

یکی از کارکردهای مهمی که شرکت‌های تولیدی در حوزه مدیریت زنجیره تامین با آن سر و کار دارند و تصمیمات مربوط به آن، تاثیر به‌سزایی روی رقابت‌پذیری آن‌ها دارد، «مدیریت سفارش‌های زنجیره تامین» است. اما در این مسیر، مسایلی پیش روی مدیران است که از جمله آن می‌توان به الف) انتخاب بهترین ترکیب از میان سفارش‌های رسیده به زنجیره تامین و ب) تعیین دقیق بهای تمام شده انجام یک سفارش اشاره کرد. با توجه به این دو مهم، در این تحقیق، از دو رویکرد بهینه‌سازی استوار و شبیه‌سازی دینامیکی برای طراحی مدل ریاضی مدیریت سفارش‌های زنجیره تامین دو قطعه مورد استفاده در زنجیره تامین یک شرکت خودروسازی استفاده می‌شود. در فاز اول با استفاده از رویکرد بهینه‌سازی استوار، سعی شد تا ترکیب بهینه سفارش‌های واسطه به زنجیره تامین تعیین شود. در فاز دوم، با استفاده از خروجی‌های فاز اول و با استفاده از رویکرد شبیه‌سازی دینامیکی، بهای تمام شده سفارش‌های انجام شده، هرچه دقیق‌تر مشخص شد. قابل ذکر است که ساختار هزینه‌ای به کار گرفته شده در این تحقیق، مبتنی بر رویکرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت است. در پایان نیز سعی شد تا عملکرد مدل با استفاده از چندین بار شبیه‌سازی داده‌ها، اعتبارسنجی شود. نتایج نشان می‌دهد استفاده از تکنیک شبیه‌سازی دینامیکی به عنوان یک تکنیک تکمیلی، می‌تواند به تعیین هرچه دقیق‌تر هزینه سفارش‌ها کمک کند.

کلمات کلیدی: سبد سفارش‌ها، مدل ریاضی استوار، عدم اطمینان، هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، شبیه‌سازی دینامیکی.

۱ مقدمه

یکی از کارکردهای مهمی که شرکت‌های تولیدی در رابطه با زنجیره تامین، همیشه با آن سر و کار دارند و تصمیمات مربوط به آن، تاثیر به‌سزایی روی رقابت‌پذیری آن‌ها دارد، «مدیریت سفارش‌های زنجیره تامین» است.

* عهده‌دار مکاتبات

آدرس الکترونیکی: ebrahimi908@yahoo.com

معمولاً در راستای مدیریت بهینه زنجیره تامین، پرسش های مهمی پیش روی مدیران تولید قرار دارد که برخی از این پرسش ها از این قرار است:

- از میان سفارش های رسیده از سوی مشتری، کدام سفارش را بپذیریم و کدامیک را رد کنیم؟
- چگونه می توانیم با در نظر گرفتن عدم قطعیت حاکم بر شرایط تصمیم، طیف متنوعی از سناریوهای تصمیم را در اختیار داشته باشیم؟
- چگونه می توانیم هزینه های تولید و تکمیل یک سفارش را به طور دقیق مورد محاسبه و تجزیه و تحلیل قرار دهیم؟

امروزه رویکردهای کمی متنوعی، برای پاسخگویی به مسایل پیش روی مدیران در حوزه مدیریت سفارش های زنجیره تامین ارایه شده است. در این مطالعه، سعی بر آن است تا در فاز اول با استفاده از تکنیک بهینه سازی استوار، یک مدل ریاضی برای بهینه سازی مساله مدیریت سفارش ها در زنجیره تامین ارایه شود. علاوه بر این، به منظور تعیین هرچه دقیق تر پارامترهای هزینه در تصمیم گیری، سعی شد ساختار هزینه های سفارش ها، بر مبنای رویکرد مدیریت / هزینه یابی بر مبنای فعالیت یا همان ABC/M تدوین شود. نهایتاً در فاز دوم، با استفاده از تکنیک شبیه سازی دینامیکی، به تعیین دقیق بهای تمام شده یک سفارش خواهیم پرداخت. به طور خلاصه، بحث مقاله حاضر، طراحی مدل ریاضی مدیریت سفارش های زنجیره تامین با استفاده از دو تکنیک بهینه سازی استوار و شبیه سازی دینامیکی است.

۲ پیشینه پژوهش

نخستین بار، کریچ و همکاران [۱] در حوزه مدیریت سفارش های زنجیره تامین، یک مدل MIP را برای تصمیم در مورد رد یا پذیرش سفارش ها با استفاده از رویکرد ABC/M و ساختار مخازن هزینه معرفی شده توسط کوپر و کاپلان [۲] ارایه کردند. کریچ و ریواستوا در سال ۲۰۰۷ [۳] مدل قبل را توسعه دادند که به آن یک تابع هدف دیگر برای حداقل سازی ظرفیت بلااستفاده تولید اضافه کردند. جعفر نژاد و همکاران نیز بر مبنای مدل قبل و توسعه آن بر اساس حوزه های هزینه ای دیگر و نیز در شرایط عدم قطعیت، مدل ریاضی را با رویکرد بهینه سازی استوار ارایه کردند [۴]. البته پژوهش های متعددی در زمینه استفاده از رویکرد بهینه سازی استوار صورت گرفت که در اینجا مجال بیان نیست و در عین حال چندان مرتبط با کار ما نیست [۱۳-۵]. اما در میان کارهایی که در زمینه استفاده از رویکرد شبیه سازی دینامیکی در مدیریت زنجیره تامین انجام شد، تعداد معدودی [۱۹-۱۴]؛ از آن ها فاکتور هزینه را در تحلیل های خود وارد کردند. به زعم بیانچی [۲۰]، مدل های SD باید مشتمل بر متغیرهای مالی استاندارد باشند تا مقوله ثبات مالی شرکت ها را به عنوان یکی از اصلی ترین خصیصه های سیستم های تصمیم گیری کسب و کار، همیشه در تجزیه و تحلیل هایش در نظر بگیرد؛ اما مدل های موجود، آن گونه که شاید و باید به مقوله هزینه نپرداخته اند. در عین حال شاید مدل ها و سیستم های کمی تصمیم گیری بسیاری طراحی شده باشد، اما آن دسته از مدل ها و سیستم های ترکیبی که با هدف پشتیبانی از تصمیم طراحی شده باشد محدود است [۲۱-۲۳]. در این پژوهش تلاش داریم تا با استفاده از دو رویکرد بهینه سازی استوار در شرایط عدم قطعیت

پارامترها و شبیه‌سازی دینامیکی و نیز با استفاده از تکنیک هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت، یک سیستم تصمیم‌گیری ترکیبی را برای مدیریت بهینه سفارش‌های زنجیره تامین ارائه کنیم.

۳ زنجیره تامین و نقش تحلیل هزینه در کارآمدی آن

از دهه ۱۹۹۰ میلادی، هزینه‌های غیرمستقیم تولید نسبت به هزینه‌های مستقیم تولید رشد چشمگیری داشته است. عواملی همچون افزایش تنوع محصولات و یا اتوماسیون خطوط تولید را که منجر به کاهش کارگر و افزایش فعالیت‌های پشتیبانی تولید شده است، می‌توان به عنوان دلایل این افزایش برشمرد. این افزایش هزینه موجب شد شرکت‌ها به دنبال سیستم‌های حسابداری نوینی بروند که بتواند هزینه‌های غیرمستقیم تولید را به‌خوبی و با دقت بالا استخراج و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد [۲۴-۲۷]. رویکرد مدیریت/هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت یک سیستم حسابداری بهای تمام شده (هزینه‌یابی) و یک رویکرد مدیریتی نسبتاً جدید است که سعی دارد با تجزیه و تحلیل‌های دقیق‌تر نسبت به رویکردهای هزینه‌یابی سنتی، هزینه‌های سربار تولید (MOH) را به درستی و بر مبنای میزان مصرف فعالیت توسط هر یک از فرآیندها، به موضوعات هزینه‌ای مربوطه تخصیص دهد [۲۸]. در این رویکرد، عموماً هزینه‌ها به چهار گروه یا سطح تقسیم می‌شود. این چهار گروه عبارت است از:

- ۱- هزینه فعالیت‌های سطح واحد محصول: این هزینه‌ها متناسب با شمار تولیدات محصول تغییر می‌کند مثل هزینه‌های زمان ماشین کاری، هزینه‌های مواد و دستمزد مستقیم.
- ۲- هزینه فعالیت‌های سطح دسته‌های تولید: مانند هزینه‌های مدیریت و نگهداری موجودی، راه‌اندازی دستگاه‌ها و غیره.

۳- هزینه فعالیت‌های سطح (مربوط به) محصول خاص: مانند هزینه طراحی، مهندسی فرآیند.

- ۴- هزینه فعالیت‌های نگهداری و مدیریت تسهیلات و تجهیزات: مانند هزینه اجاره، بهره برداری، تعمیرات و نگهداری.

در این پژوهش سعی شد، ساختار مدل ریاضی بر مبنای رویکرد ABC/M پایه‌ریزی شود تا ارزیابی و تحلیل بهتری از هزینه‌های تولید و مدیریت سفارش‌ها و نهایتاً بهای تمام شده محصولات داشته باشیم.

۴ فاز اول: تعیین سبد بهینه سفارش‌ها

همان‌گونه که در بخش مقدمه بیان شد، در فاز اول سیستم تصمیم‌گیری ترکیبی، با استفاده از تکنیک بهینه‌سازی استوار، یک مدل ریاضی برای بهینه‌سازی مساله مدیریت سفارش‌ها در زنجیره تامین ارائه می‌شود. این مدل ریاضی پیش از این توسط جعفرنژاد و همکاران [۴] توسعه داده شد که برای مطالعه بیش‌تر راجع به جزئیات، پیشنهاد می‌شود که به منبع مدنظر رجوع شود.

۴-۱ فرموله کردن مدل

مدل اولیه پیش از تبدیل آن به مدل استوار به صورت زیر است. پیش از تشریح مدل سازی، مفروضات، اندیس ها، متغیرها و پارامترهای مدل در جدول ۱ آورده شده است. جدول ۲ نیز اجزای مدل را به خوبی شرح می دهد.

$$Min z = w_1 d_1^- + \sum_j w_j d_j^+ \quad j = 2, \dots, 8 \quad (1)$$

$$s.t. \quad \sum_t \sum_o \sum_i p_i s_{iot} + d_1^- - d_1^+ = G_1 \quad (2)$$

$$\sum_t \sum_i \tilde{p} r_i p_{it} + d_2^- - d_2^+ = G_2 \quad (3)$$

$$\sum_t \sum_i \sum_n \sum_k a_k u_{ik} B_{it} + d_3^- - d_3^+ = G_3 \quad (4)$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i \sum_l y_l f_{il} Y_{iot} + d_4^- - d_4^+ = G_4 \quad (5)$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i \sum_n \sum_r c_r q_{ir} s_{iot} + d_5^- - d_5^+ = G_5 \quad (6)$$

$$\sum_i \sum_t h_i I_{it} + d_6^- - d_6^+ = G_6 \quad (7)$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i CBO_{iot} BO_{iot} + d_7^- - d_7^+ = G_7 \quad (8)$$

$$\sum_t \sum_i MO_i DEP_i p_{it} + d_8^- - d_8^+ = G_8 \quad (9)$$

$$\sum_i q_{ir} p_{it} \leq Q_{rt} \quad \forall r, t \quad (10)$$

$$\sum_i \sum_n u_{ink} B_{int} \leq U_{ki} \quad \forall k, t \quad (11)$$

$$p_{it} = b_i B_{it} \quad \forall i, t \quad (12)$$

$$s_{iot} = D_{iot} Y_{iot} \quad \forall i, o, t \quad (13)$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i f_{il} Y_{iot} \leq F_l \quad \forall l \quad (14)$$

$$D_{iot} \geq Y_{iot} \quad \forall i, o, t \quad (15)$$

$$D_{iot} (1 - Y_{iot}) = BO_{iot} \quad \forall i, o, t \quad (16)$$

$$I_{i.} = 0 \quad \forall i \quad (17)$$

$$I_{i(t-1)} + p_{it} - I_{it} = \sum_o s_{iot} \quad \forall i, t > 1 \quad (18)$$

$$B_{it}, p_{it} \geq 0, \text{ integer} \quad \forall i, t \quad (19)$$

$$B_{iot}, s_{iot} \geq 0, \text{ integer} \quad \forall i, o, t \quad (20)$$

$$0 \leq Y_{iot} \leq 1 \quad \forall i, o, t \quad (21)$$

با توجه به دلایلی که پیش از این ذکر شد، برای تبدیل مدل به همتای استوار، از مدل "برتسیمس و سیم" استفاده شد؛ لذا داریم:

$$Minz = w_{\gamma} d_{\gamma}^{-} + \sum_j w_j d_j^{+} \quad j = 2, \dots, 8$$

s.t.

$$\sum_t \sum_o \sum_i p_i s_{iot} + d_{\gamma}^{-} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$\sum_t \sum_i \tilde{p} r_i p_{it} + z \Gamma_{\gamma} + \sum_t \sum_i p p_{it} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$z + p p_{it} \geq \hat{p} r_i p_{it} \quad \forall i, t$$

$$\sum_t \sum_i \sum_n \sum_k a_k u_{ik} B_{it} + d_{\gamma}^{-} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i \sum_l y_l f_{il} Y_{iot} + d_{\gamma}^{-} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i \sum_n \sum_r c_r q_{ir} s_{iot} + d_{\delta}^{-} - d_{\delta}^{+} = G_{\delta}$$

$$\sum_i \sum_t h_i I_{it} + d_{\gamma}^{-} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i C B O_{iot} B O_{iot} + z z \Gamma_{\gamma} + \sum_t \sum_o \sum_i p p p_{iot} - d_{\gamma}^{+} = G_{\gamma}$$

$$z z + p p p_{iot} \geq \hat{C} B O_{iot} B O_{iot} \quad \forall i, o, t$$

$$\sum_t \sum_i M O_i D E P_i p_{it} + d_{\lambda}^{-} - d_{\lambda}^{+} = G_{\lambda}$$

$$\sum_i q_{ir} p_{it} \leq Q_{rt} \quad \forall r, t$$

$$\sum_i \sum_n u_{ink} B_{int} \leq U_{ki} \quad \forall k, t$$

$$p_{it} = b_i B_{it} \quad \forall i, t$$

$$s_{iot} = D_{iot} Y_{iot} \quad \forall i, o, t$$

$$\sum_t \sum_o \sum_i f_{il} Y_{iot} \leq F_l \quad \forall l$$

$$D_{iot} \geq Y_{iot} \quad \forall i, o, t$$

$$D_{iot} (1 - Y_{iot}) = B O_{iot} \quad \forall i, o, t$$

$$I_i = 0 \quad \forall i$$

$$I_{i(t-1)} + p_{it} - I_{it} = \sum_o s_{iot} \quad \forall i, t > 1$$

$$B_{it}, p_{it} \geq 0, \text{ integer} \quad \forall i, t$$

$$B_{iot}, s_{iot} \geq 0, \text{ integer} \quad \forall i, o, t$$

$$0 \leq Y_{iot} \leq 1 \quad \forall i, o, t$$

جدول ۱. ویژگی های مدل، تعریف اندیس ها، متغیرها و پارامترهای مدل

مفروضات	تصادفی بودن ماهیت داده های نامطمئن، تبعیت تغییرپذیری (نوسان) داده های نامطمئن از توزیع متقارن
اندیس ها	i : محصول، k : فعالیت در سطح دسته های تولیدی، l : فعالیت در سطح سفارش، r : فعالیت در سطح تسهیلات، o : شاخص سفارش، j : آرمان ها
متغیرها	P_{it} = میزان تولید محصول i در دوره t ام. S_{iot} = میزان فروش محصول i در دوره زمانی t ام مربوط به سفارش شماره o . BO_{iot} = میزان سفارش تامین نشده مربوط به محصول i در دوره زمانی t ام مربوط به سفارش شماره o برای مشتری. I_{it} = میزان موجودی انبار شده از محصول i در دوره زمانی t ام. B_{it} = تعداد دسته های محصول i تولید شده در دوره t . Y_{iot} = نسبت سفارش پذیرفته شده مربوط به محصول i در دوره زمانی t ام مربوط به سفارش شماره o . d_j^+ = متغیر انحراف از آرمان (انحراف مثبت). d_j^- = متغیر انحراف از آرمان (انحراف منفی). G_j = مقادیر مفروض برای آرمان ها. Z, ZZ, PP, PPP = متغیرهای مربوط به مدل استوار.
پارامترهای قطعی	ρ_i = قیمت محصول i . a_k = نرخ استفاده از مخازن هزینه (نرخ هزینه) فعالیت سطح دسته. y_l = نرخ استفاده از مخازن هزینه (نرخ هزینه) فعالیت در سطح سفارش. c_r = نرخ استفاده از مخازن هزینه (نرخ هزینه) فعالیت در سطح تسهیلات. h_i = هزینه انبارداری محصول i . q_{ir} = نرخ مصرف فعالیت r (سطح تسهیلات) برای محصول i . u_{ik} = نرخ مصرف فعالیت k (سطح دسته) برای محصول i . f_{il} = نرخ مصرف فعالیت l (سطح سفارش) مربوط به محصول i . b_i = اندازه دسته محصول i . D_{iot} = میزان تقاضای محصول i از سفارش o در دوره t . Q_{it} = کل زمان در دسترس برای انجام فعالیت r در دوره t . U_{kt} = کل زمان در دسترس برای انجام فعالیت k در دوره t . F_l = کل زمان موجود برای انجام فعالیت l . Γ = ضریب سطح حفاظت مدل استوار.
پارامترهای غیرقطعی	$\tilde{P}_i$ = مجموع هزینه های اولیه محصول i . $\tilde{CBO}_i$ = هزینه سفارش های تامین نشده برای مشتری برای محصول i .

۴-۲ پارامترهای مدل و مقادیر نوسان آن

با توجه به بررسی‌های به عمل آمده، پارامترهای هزینه‌های معوقه و هزینه‌های اولیه به عنوان پارامترهای نوسانی تعیین شده است. از بین دو پارامتر غیرقطعی نامبرده، نوسان پارامتر هزینه اولیه حدوداً $0/3$ تخمین زده شد. علاوه بر این، میزان نوسان پارامتر هزینه سفارش‌های انجام نشده تقریباً $0/2$ تخمین زده شده است.

جدول ۲. شرح اجزای مدل

۱	تابع هدف از نوع آرمانی وزنی تشکیل شده از هشت آرمان
۲	محدودیت آرمانی مربوط به میزان درآمد حاصل از فروش محصول
۳	محدودیت آرمانی غیرقطعی مربوط به هزینه اولیه کل
۴	محدودیت آرمانی مربوط به هزینه کل فعالیت‌های سطح دسته‌های تولید
۵	محدودیت آرمانی مربوط به هزینه کل فعالیت‌های سطح سفارش‌های تولید
۶	محدودیت آرمانی مربوط به هزینه کل فعالیت‌های سطح تسهیلات تولید
۷	محدودیت آرمانی مربوط به هزینه کل موجودی انبار
۸	محدودیت آرمانی غیرقطعی مربوط به هزینه کل سفارش‌های انجام نشده
۹	محدودیت آرمانی مربوط به هزینه کل استهلاك تسهیلات
۱۰	محدودیت مربوط ظرفیت ساعات تخصیصی به فعالیت‌های سطح تسهیلات
۱۱	محدودیت مربوط ظرفیت ساعات تخصیصی به فعالیت‌های سطح دسته
۱۲	محدودیت بالانس تولید در مقابل دسته‌های تولیدی محصول
۱۳	محدودیت بالانس فروش با نسبت سفارش‌های پذیرفته شده از تقاضا
۱۴	محدودیت مربوط به ظرفیت ساعات تخصیصی به فعالیت‌های سطح سفارش
۱۵	محدودیت تکمیلی سفارش‌های پذیرفته شده
۱۶	محدودیت تعیین کننده مقدار سفارش انجام نشده
۱۷ و ۱۸	محدودیت مربوط به روابط موجودی با سطح فروش
۱۹ و ۲۰ و ۲۱	محدودیت‌های تعیین کننده نوع متغیرهای عدد صحیح و متغیرهای کراندار

۴-۳ حل مدل، شبیه‌سازی و نتایج فاز اول

پس از اتمام برنامه‌نویسی، مدل استوار ۱۳ بار به ازای ۱۳ حالت سطح حفاظت حل گردید. پس از هر بار حل، مقادیر متغیرهای به دست آمده، ثابت در نظر گرفته شده است و پارامترهای نامطمئن در بازه در نظر گرفته شده، به طور تصادفی، در قالب تابع توزیع متقارن برای ۱۰۰۰۰ بار تولید و شبیه‌سازی شد. در هر بار شبیه‌سازی مشخص شد چه تعداد از محدودیت‌ها نقض شده است. خلاصه نتایج در جدول ذیل آمده است.

جدول ۳. مقادیر تابع هدف به ازای هر یک از سطوح حفاظت

حالت	Γ_r	Γ_l	احتمال نقض محدودیت دوم	احتمال نقض محدودیت هفتم	تابع هدف	سود آکسای	درصد اطمینان	سطح تولید
۱	۰	۰	۰/۴۹۵۱	۰/۵۰۳۹	۱۹۸۴۲/۵	۴۹۷۱۷۸۵	۰/۵۰۰۵	۳۳۲۵۰
۲	۴۰	۲	۰/۴۱۴۹	۰	۷۱۶۷۶/۸	۴۷۱۱۱۵۹	۰/۷۹۲۵۵	۲۸۶۵۰
۳	۸۰	۵	۰/۲۹۷۲	۰	۸۳۳۱۶/۳	۴۳۹۰۷۷۰	۰/۸۵۰۹۵	۲۸۲۹۰
۴	۱۲۰	۸	۰/۱۹۱۷	۰	۹۱۱۷۴/۴	۴۱۳۱۷۶۱	۰/۹۰۴۱۵	۲۵۱۶۰
۵	۱۶۰	۱۰	۰/۱۳۳۷	۰	۹۵۹۷۹/۲	۴۰۰۲۷۰۵	۰/۹۳۳۱۵	۲۴۳۳۰
۶	۲۰۰	۱۲	۰/۰۸۸	۰	۱۰۰۷۸۴	۳۸۷۳۹۴۴	۰/۹۵۶	۲۳۵۰۰
۷	۲۴۰	۱۵	۰/۰۵۲۰	۰	۱۱۰۵۷۶	۳۸۷۳۹۲۶	۰/۹۷۵۳	۲۳۵۰۰
۸	۲۸۰	۱۷	۰/۰۳۵۹	۰	۱۱۵۳۷۶	۳۸۷۶۲۶۰	۰/۹۸۲۰۵	۲۳۵۰۰
۹	۳۲۰	۲۰	۰/۰۱۲۲	۰	۱۲۲۵۷۶	۳۸۷۳۹۵۰	۰/۹۹۳۹	۲۳۵۰۰
۱۰	۳۶۰	۲۱	۰/۰۰۶۹	۰	۱۲۴۹۷۶	۳۸۷۴۱۷۷	۰/۹۹۶۵۵	۲۳۵۰۰
۱۱	۳۸۴	۲۲	۰/۰۰۴۱	۰	۱۲۷۳۷۶/۱	۳۸۷۳۹۸۱	۰/۹۹۷۹۵	۲۳۵۰۰
۱۲	۳۸۴	۲۳	۰/۰۰۰۹	۰	۱۲۹۷۷۶	۳۸۷۴۱۲۴	۰/۹۹۹۵۵	۲۳۵۰۰
۱۳	۳۸۴	۲۴	۰	۰	۱۳۲۱۷۶	۳۸۷۳۸۵۱	۱	۲۳۵۰۰

۵ فاز دوم: شبیه سازی دینامیکی

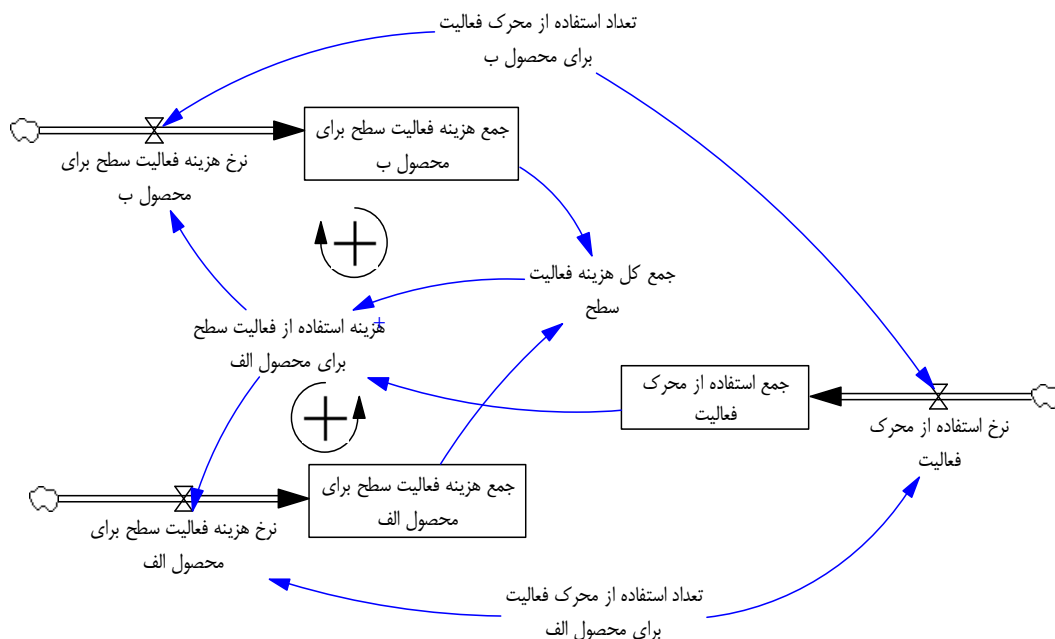
۵-۱ مبانی شبیه سازی دینامیکی و ساختار مدل دینامیک

فارستر در اوایل دهه ۱۹۶۰، شبیه سازی دینامیکی را به عنوان یک روش شناسی شبیه سازی و مدلسازی برای تحلیل و تصمیم گیری های بلندمدت مسایل پویای مدیریت صنعتی مطرح کرد [۲۹]. تحلیل سیستم های دینامیکی یک روش شناسی قدرتمند برای دستیابی به دیدگاه هایی در مورد مسایلی است که پیچیدگی پویا و مقاومت در برابر سیاست گذاری دارند. استرمن، این گونه مطرح کرده است که اگر سیستمی باید بهینه شود که ایستاست و بازخوری نداشته باشد، بهترین تکنیک قابل استفاده بهینه سازی است [۳۰]. کاربرد شبیه سازی دینامیکی در مدیریت زنجیره تامین ریشه در پویایی صنعتی دارد [۲۸]. آنچه تابحال راجع به آن صحبت شد، مربوط می شد به تعیین سبد بهینه سفارش های واسله به زنجیره تامین و کسب بیشترین سود از آن. در ادامه می خواهیم به این پرسش پاسخ دهیم که:

- آیا نرخ مخازن هزینه که در مدل استوار به کار گرفته شد، نرخ های دقیق و درستی است؟ و در صورتی که این نرخ دقیق نیست، می توان با استفاده از رویکرد شبیه سازی دینامیکی به تخمین دقیق تر این نرخ ها پرداخت؟

- به واقع بهای تمام شده انجام یک سفارش برای شرکت چقدر خواهد بود؟
 - تاثیر سطوح حفاظتی مختلف بر قیمت تمام شده محصولات به چه صورت است؟
- تمامی این پرسش ها و سایر پرسش های ممکن می تواند سبب آن باشد که استفاده از رویکرد شبیه سازی دینامیکی توجیه شود. نکته ای که شاید در این میان غافل مانده باشد این است که شاید به واقع هزینه ها، پارامترها و سایر عوامل هزینه ای مثل قیمت تمام شده محصول، قیمت فروش و غیره در حال حاضر واقعاً آن چیزی نباشد که مورد محاسبه قرار می گیرد. در واقع ضرایب هزینه ای مربوط به این محاسبات در ابتدای امر به صورت تخمینی

محاسبه شده است و این خود می تواند نشان دهنده نادقیق بودن برخی از این ضرایب هزینه ای باشد؛ بنابراین، در ادامه سعی شد تا با استفاده از روش شبیه سازی دینامیکی و بازخوردهای موجود در حلقه های شبیه سازی، ضرایب هزینه ای دقیق تری به دست آید تا بتوان با استفاده از آن به محاسبه بهتر بهای تمام شده پرداخت. شکل ۱ شمای کلی شبیه سازی نرخ مخازن هزینه را به تصویر می کشد. بر مبنای این شمای کلی، می توان برای هر یک از نرخ های استفاده از مخازن هزینه، این حلقه های تعدیل کننده را از شبیه سازی در چند دوره متوالی، نرخ واقعی تری را برای استفاده از مخازن هزینه به دست آورد. در واقع، می توان با استفاده از این حلقه های بازخوردی تعدیل کننده، در چند دور شبیه سازی، ضرایب هزینه ای متعادل تر و واقعی تری را برای محاسبه هزینه سطوح فعالیت به دست آورد. تعدیل و محاسبه دقیق تر این ضرایب هزینه ای، خود می تواند منجر به محاسبه بهتر هزینه کل و نهایتاً بهای تمام شده محصول شود. همان گونه که از شکل ۱ پیداست، برای هر محصول (که در اینجا دو محصول الف و ب یا A و B است)، یک حلقه تعدیل کننده مثبت طراحی شده است. به همین منوال می توان برای هر یک از سطوح فعالیت، این حلقه های تعدیل کننده را ترسیم کرد و شبیه سازی را به انجام رسانید. از آنجایی که محاسبات مربوط به تمامی سطوح حفاظتی ۱۳ گانه می تواند منجر به پیچیده شدن و درک کم تری از محاسبات شود، ترجیح دادیم که محاسبات مربوط به چهار سطح حفاظتی را در اینجا بیاوریم. به همین منظور در شکل ها و جداول ذیل نتایج مربوط به چهار سطح حفاظتی ۱، ۴، ۹ و ۱۳ آورده و مورد تحلیل قرار گرفته است.

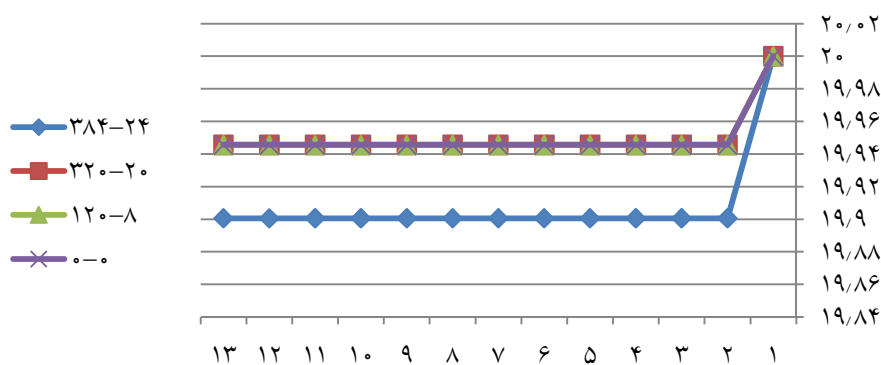
شکل ۱. شمای کلی از حلقه های تعدیل کننده نرخ استفاده از مخازن هزینه

۵-۲ محاسبات و نتایج مدل شبیه سازی دینامیکی

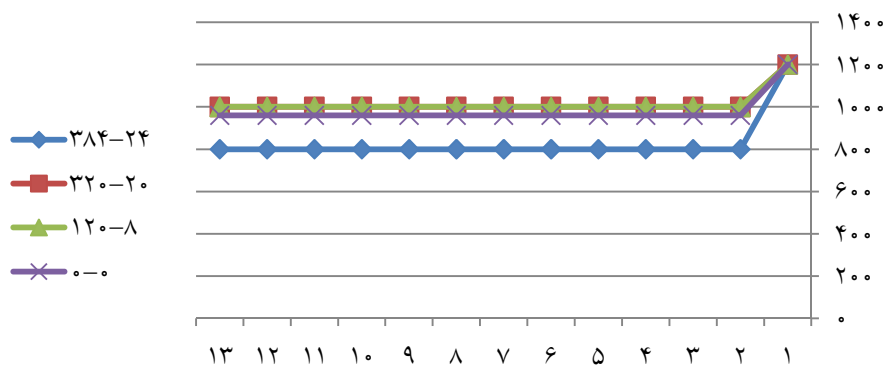
جدول ۴، داده‌های اولیه پیش از تعدیل مربوط به نرخ مخازن هزینه و نیز قیمت دو محصول را نشان می‌دهد. در این گام با استفاده از داده‌های خروجی فاز اول؛ یعنی نرخ تولید، فروش، انبار، معوقات و نیز با استفاده از شمای کلی مورد استفاده در شکل ۱، این نرخ‌ها در چهار سطح حفاظتی مختلف محاسبه و تعدیل شد. همان‌گونه که در شکل‌های ۲ تا ۷ مشاهده می‌شود، یک روند کاهشی، در تمامی مقادیر مخازن هزینه مشاهده می‌شود. به گونه‌ای که در برخی از آن‌ها مثل نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح دسته ۲، سطح سفارش ۱ و ۲، این کاهش محسوس است و در سایر موارد کاهش بسیار جزئی است؛ اما نکته‌ای که قابل ذکر است این است که در تمامی موارد، کاهش در سطح حفاظت بالاتر، بیش‌تر و در سطح حفاظت پایین‌تر کم‌تر است. این شکل‌ها نشان می‌دهد حتی تخمین‌های اولیه‌ای که با استفاده از رویکرد هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت صورت گرفت خالی از خطا نبود. در بخش‌نهایی بیش‌تر راجع به این موارد صحبت خواهیم کرد.

جدول ۴. نرخ استفاده از مخازن هزینه و محرک‌های فعالیت پیش از تعدیل

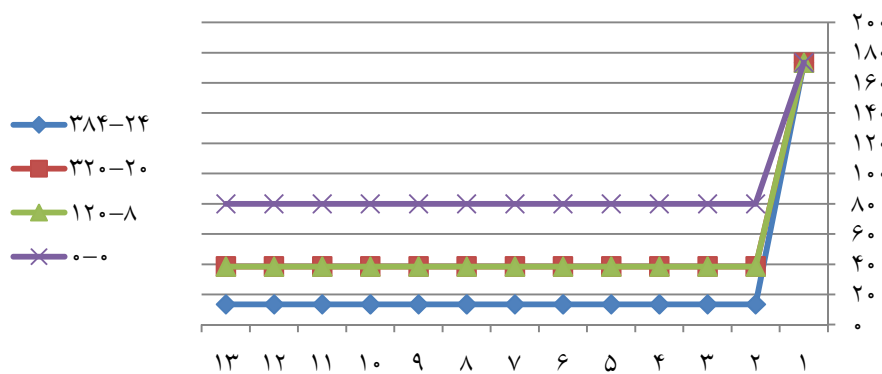
فعالیت	نرخ استفاده از مخازن هزینه	محرک فعالیت
فعالیت دسته ۱	۲۰	به ازای هر جابجایی
فعالیت دسته ۲	۱۲۰۰	به ازای هر راه اندازی
فعالیت سفارش ۱	۱۷۳/۳۳۳۳	به ازای هر سفارش
فعالیت سفارش ۲	۵۸/۵	به ازای هر ساعت نگهداری
فعالیت تسهیلات	۲	به ازای هر ماشین ساعت
استهلاک	۰/۶	به ازای هر ماشین ساعت

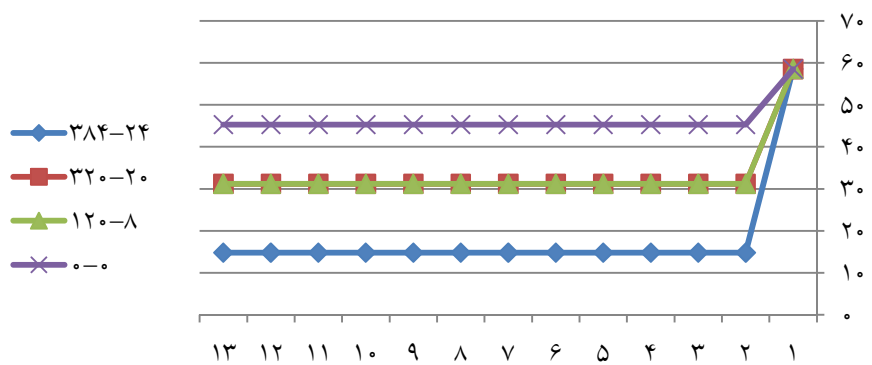
شکل ۲. نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح دسته ۱ در چهار سطح حفاظت

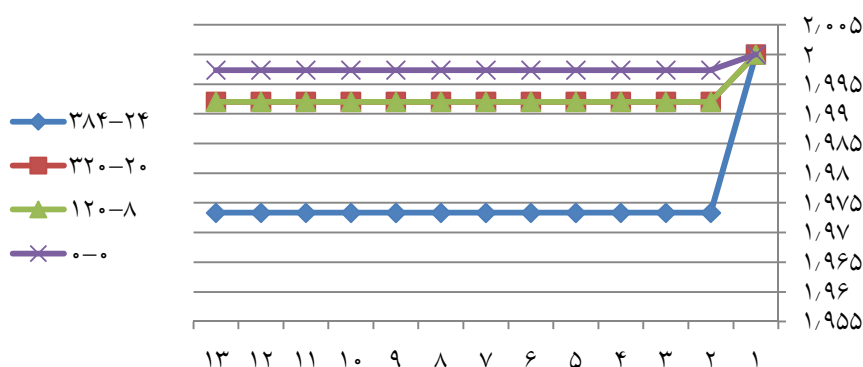
شکل ۳. نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح دسته ۲ در چهار سطح حفاظت

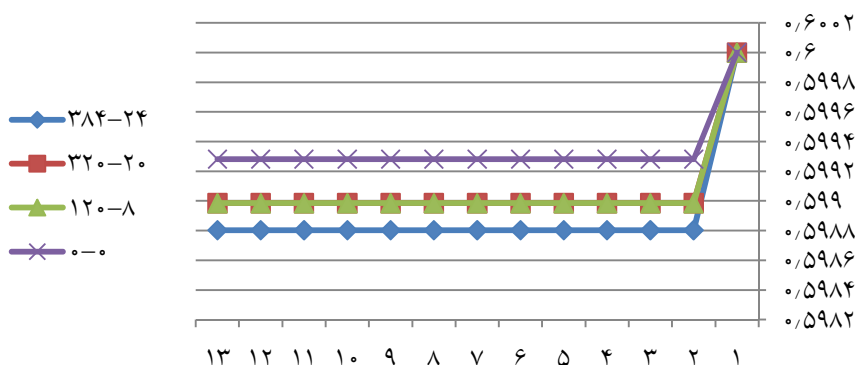
شکل ۴. نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح سفارش ۱ در چهار سطح حفاظت

شکل ۵. نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح سفارش ۲ در چهار سطح حفاظت

شکل ۶. نرخ مخازن هزینه فعالیت سطح تسهیلات در چهار سطح حفاظت

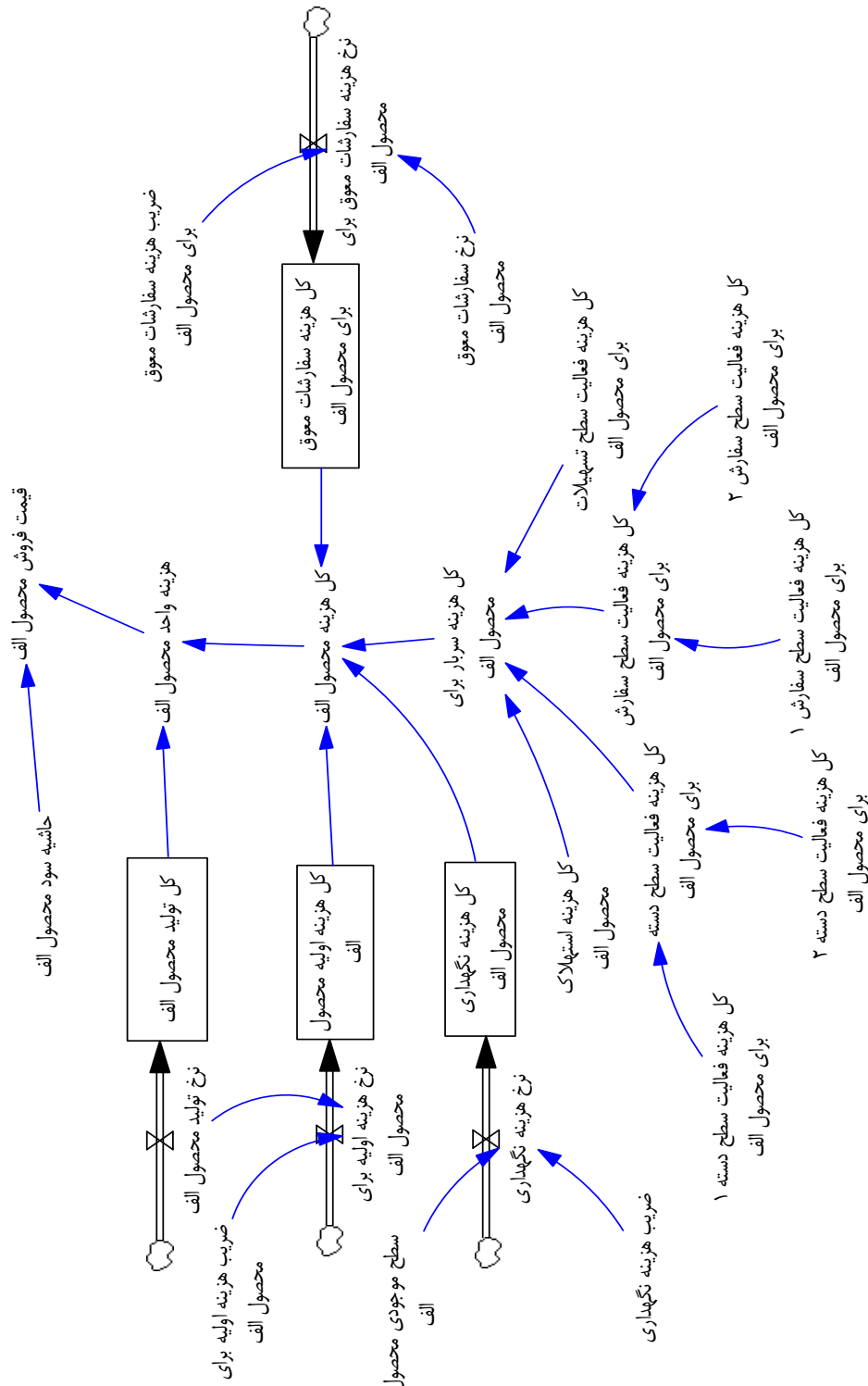

شکل ۷. نرخ مخازن هزینه استهلاک در چهار سطح حفاظت

۳-۵ تعیین قیمت فروش محصول

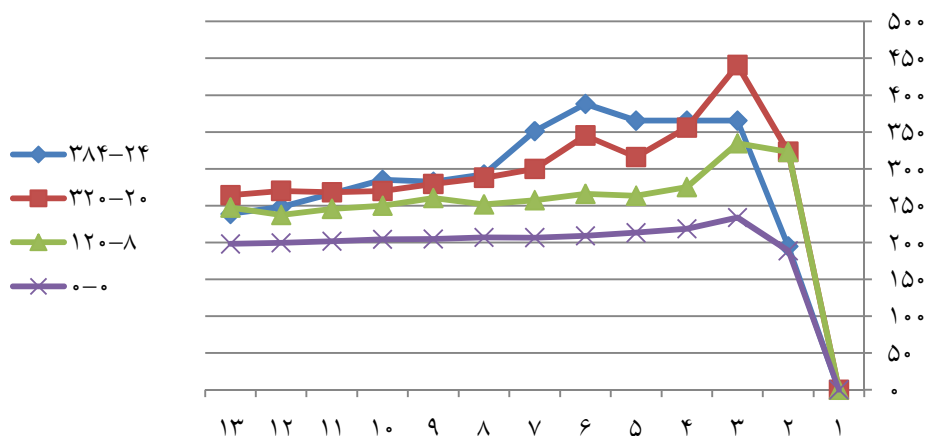
حال که نرخ مخازن هزینه تعدیل شد، لازم است تا با استفاده از تکنیک شبیه‌سازی دینامیکی، قیمت فروش محصولات را تعیین کنیم. شکل ۸، مدل شبیه‌سازی دینامیکی مدنظر برای تعیین قیمت محصول الف را نشان می‌دهد. برای تعیین قیمت محصول ب نیز دقیقاً می‌توان از چنین ساختاری استفاده کرد. همان‌گونه که از این شکل قابل مشاهده است، قیمت فروش محصول عبارتست از درآمد حاصل از فروش محصول منهای مجموع هزینه‌های محصول. نهایتاً با تقسیم این مقدار بر کل تعداد تولید، می‌توان قیمت واحد فروش را محاسبه کرد. شکل‌های ۹ و ۱۰ نشان‌دهنده روند قیمت محصول الف و ب در یک دوره ۱۲ ماهه است. شایان ذکر است که قیمت اولیه دو محصول الف و ب در تخمین اولیه حدود ۲۵۰ و ۵۰۰ بوده است. اما مشاهده می‌شود به ازای سطوح حفاظتی مختلف، این قیمت‌ها نوسان داشته‌اند. جداول ۵ و ۶ به‌طور خلاصه مقادیر فروش و قیمت‌های تعدیل شده و نیز مقادیر تابع هدف و سود جدید بر مبنای قیمت‌های تعدیل شده را در دوره ۱۲ ماهه نشان می‌دهد. به عبارتی ما ابتدا با محاسبه مقادیر تعدیل شده قیمت به ازای ۱۲ ماه، مقدار قیمت کف یا پایه را به ازای هر محصول و در هر ماه به‌طور جداگانه تعیین کردیم. سپس با حل مجدد مدل بر مبنای قیمت‌های جدید، مقادیر تابع

هدف مدل بهینه‌ساز استوار طراحی شده در فاز اول و نیز میزان سود حاصل از مقادیر فروش را به دست آوردیم. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، مقادیر تابع هدف نسبت به حالت قبل یعنی در سطوح قیمتی ۲۵۰ و ۵۰۰ واحد، بهبود یافت و نیز مقادیر سود به دست آمده حاصل از آن افزایش نسبتاً خوبی را از خود نشان داده است. این بدان معناست که قیمت‌های جدید بهتر می‌تواند اهداف شرکت را در سودآوری و نیز مشتری‌مداری محقق کند.

شکل ۸. مدل شبیه‌سازی دینامیکی برای تعیین قیمت فروش محصول الف

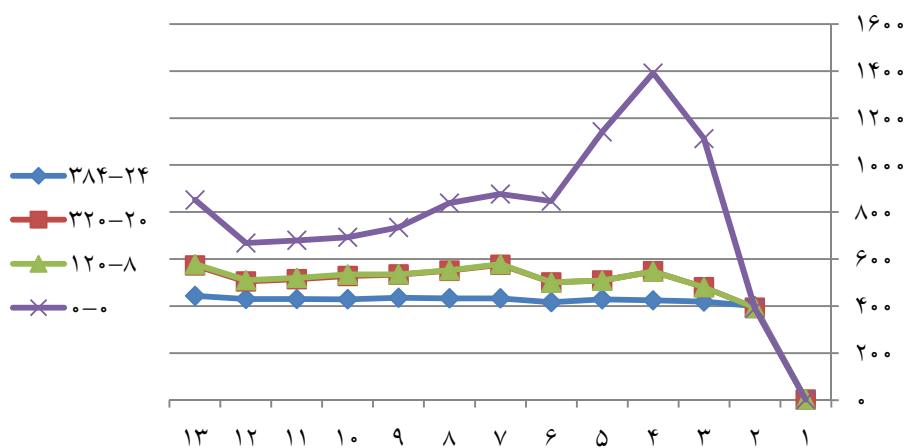
جعفر نژاد و همکاران، مدیریت بیمه سفارش های زنجیره تامین با استفاده از رویکرد خریدیابی بر مبنای فعالیت، بیمه سازی استوار و بیمه سازی وینامیکی

شکل ۹. قیمت محصول الف در چهار سطح حفاظت

جدول ۵. فروش، قیمت های تعدیل شده و مقدار تابع هدف و سود در سطح حفاظتی ۱ و ۴

۱۲۰-۸				۰-۰				
محصول الف		محصول ب		محصول الف		محصول ب		
فروش	قیمت	فروش	قیمت	فروش	قیمت	فروش	قیمت	
۳۹۲/۹۷۶	۰	۳۲۳/۰۳۲	۱۰۰۰	۳۹۲/۹۷۶	۰	۱۸۸/۶۷۲	۳۰۰۰	۱
۴۸۰/۸۹	۱۳۶۰	۳۳۴/۴۲۴	۱۹۸۶	۱۱۱۵/۸۶	۳۴۰	۲۳۳/۸۹۹	۲۴۲۹	۲
۵۴۷/۸۱۱	۶۸۰	۲۷۵/۲۰۸	۰	۱۳۹۴/۴	۱۷۰	۲۱۸/۵۸۲	۰	۳
۵۰۸/۴۶۴	۰	۲۶۳/۴۱۵	۰	۱۱۴۳/۲۸	۰	۲۱۳/۱۷۴	۰	۴
۵۰۰/۲۳۳	۱۳۶۰	۲۶۵/۹۷	۴۶۹۷	۸۴۷/۴۳	۸۵۰	۲۰۹/۱۱۲	۷۹۰۰	۵
۵۷۸/۶۹۷	۴۹۸	۲۵۷/۴۳۷	۰	۸۷۶/۷۵	۶۷۹	۲۰۶/۶۳	۰	۶
۵۵۲/۵۳۹	۰	۲۵۱/۵۱۱	۰	۸۳۹/۳۱	۰	۲۰۶/۸۴۵	۰	۷
۵۳۵/۳۳۶	۰	۲۶۰/۲۳۳	۱۸۱۶	۷۳۴/۷۱۴	۰	۲۰۴/۵۶۸	۴۴۹۹	۸
۵۳۴/۵۲۳	۲۱۳۱	۲۴۹/۹۰۱	۰	۶۹۳/۰۴۳	۱۷۰۱	۲۰۴/۱۷۹	۰	۹
۵۲۰/۳۷۱	۰	۲۴۵/۶۵۱	۳۵۰۰	۶۷۹/۸۶۳	۰	۲۰۱/۵۰۵	۳۵۰۰	۱۰
۵۱۰/۵۴۹	۰	۲۳۷/۳۳۱	۳۰۰۰	۶۶۸/۵۸۸	۰	۱۹۹/۴۲۸	۳۰۰۰	۱۱
۵۷۸/۰۹۷	۲۱۳۱	۲۴۷/۴۱۴	۱۰۰۱	۸۵۱/۷۶۹	۵۱۰	۱۹۷/۹۷۳	۴۶۷۲	۱۲
۸۱۶۰		۱۷۰۰۰		۴۲۵۰		۲۹۰۰۰		مجموع تولید
۵۳۵/۰۵		۲۶۶/۳۸		۸۳۴/۱۹		۲۰۴/۶۵		میانگین قیمت
۹۱۱۷۴/۴				۱۹۸۴۲/۵				مقدار تابع هدف
۴۶۶۵۵۴۷				۵۳۶۳۱۱۷				مقدار سود

شکل ۱۰. قیمت محصول ب در چهار سطح حفاظت

جدول ۶. فروش، قیمت‌های تعدیل شده و مقدار تابع هدف و سود در سطح حفاظتی ۹ و ۱۳

۳۸۴-۲۴				۳۲۰-۲۰			
محصول ب		محصول الف		محصول ب		محصول الف	
فروش	قیمت	فروش	قیمت	فروش	قیمت	فروش	قیمت
۰	۴۰۰	۲۹۶	۱۹۴/۸۳۶	۰	۳۹۲/۹۷۶	۱۰۰۰	۳۲۳/۰۳۲
۱۵۲۶	۴۱۸/۵۶۴	۱۷۰۴	۳۶۵/۵۰۵	۱۳۶۰	۴۸۰/۸۹	۹۹۹	۴۴۰/۷۸۷
۱۱۸۹	۴۲۴/۲۹۳	۰	۳۶۵/۵۰۵	۶۸۰	۵۴۷/۸۱۱	۰	۳۵۵/۹۶۹
۰	۴۲۸/۹۱	۰	۳۶۵/۵۰۵	۰	۵۰۸/۴۶۴	۰	۳۱۵/۸۰۹
۱۶۹۹	۴۱۶/۶۸۶	۷۶	۳۸۸/۱۷۷	۱۳۶۰	۵۰۰/۲۳۳	۳۰۰۱	۳۴۵/۱۹۶
۸۴۹	۴۳۲/۷۹۵	۰	۳۵۱/۱۸۲	۵۷۸	۵۷۶/۱۰۴	۰	۲۹۹/۸۰۳
۰	۴۳۳/۱۰۸	۰	۲۹۲/۴۸۵	۰	۵۵۰/۶۸۲	۰	۲۷۸/۸۶۸
۰	۴۳۴/۹۲۹	۴۵۰۰	۲۸۲/۶۰۸	۰	۵۳۴/۰۳	۴۰۰۰	۲۷۹/۲۹۱
۲۰۴۰	۴۲۹/۱۲۳	۰	۲۸۵/۰۳۲	۲۴۲۵	۵۲۷/۸۳۲	۰	۲۶۹/۹۹۴
۰	۴۲۹/۶۰۵	۳۴۹۷	۲۶۶/۴۹۲	۰	۵۱۴/۲۵۳	۱۰۰۰	۲۶۸/۱۴۲
۰	۴۳۰/۳۲۴	۳۰۰۰	۲۴۸/۱۲۳	۰	۵۰۴/۹	۱	۲۷۰/۰۷۳
۱۱۹۷	۴۴۳/۰۹۳	۱۹۲۷	۲۳۸/۷۹۹	۲۰۹۷	۵۷۳/۳۸۹	۴۹۹۹	۲۶۴/۲۷۱
۸۵۰۰		۱۵۰۰۰		۸۵۰۰		۱۵۰۰۰	مجموع تولید
۴۲۶/۳۹		۲۷۴/۵۴		۵۳۲/۰۲		۳۰۰/۳۹	میانگین قیمت
۱۱۹۸۵۲/۸						۱۱۴۴۰۹/۶	مقدار تابع هدف
۴۲۰۰۶۴۴						۴۳۵۵۰۹۹	مقدار سود

۶ نتیجه گیری و جمع بندی

همان گونه که تاکنون نیز بیان شد، مدیریت درست و دقیق کلیه جوانب زنجیره تامین، از جمله وظایف خطیر مدیران محسوب می شود. در این میان، مدیریت سفارش های زنجیره تامین، از شاخص های مهم مدیریت زنجیره تامین محسوب می شود. در واقع در مدیریت سفارش های زنجیره تامین، هدف آن است تا از میان سفارش های واصله به زنجیره تامین، سفارش هایی را برای تکمیل بپذیریم که از یک سو بتوان به سودآوری بالاتری دست پیدا کرد و از سوی دیگر بتوان به تقاضاهای مشتریان هرچه بهتر و کامل تر پاسخ گفت. به همین منظور لازم است به دو پرسش ذیل پاسخ گفته شود:

۱- از میان سفارش های واصله، کدامیک را برای انجام بپذیریم؟

۲- هزینه تمام شده هر سفارش چقدر است و باید به چه قیمتی به مشتری تحویل داده شود؟

بنابراین در این تحقیق، طی دو مرحله (فاز)، سعی شد تا به این پرسش ها پاسخ داده شود. در فاز اول، با استفاده از یک مدل بهینه سازی خطی و آرمانی سبد بهینه سفارش ها تعیین شد؛ اما چون مدل ما حاوی متغیرهای نوسانی و غیرقطعی بود، با استفاده از رویکرد بهینه سازی استوار، مدل در سطوح حفاظت گوناگون (۱۳ سطح حفاظت) حل شد و با توجه به درجه ریسک هر حالت، مقدار سود اکتسابی و تابع هدف محاسبه شد. در فاز دوم برای تعیین هزینه تمام شده و قیمت هر سفارش، از رویکرد شبیه سازی دینامیکی استفاده شد؛ اما برای محاسبه هرچه دقیق تر این فاکتورها، ابتدا باید نرخ مخازن هزینه، با توجه به ترکیب تولید، فروش، معوقات و موجودی انبار تعدیل شود. با توجه به محاسبات، نرخ مخازن هزینه در تمامی سطوح حفاظت با کاهشی هرچند جزئی روبرو شد. پس از تعدیل نرخ مخازن هزینه، با استفاده از رویکرد شبیه سازی دینامیکی، هزینه و قیمت تمام شده سفارش ها در دوره ای ۱۲ ماهه تعیین شد. اجمالاً می توان نتایج زیر را از فاز اول و دوم بیان کرد:

- در فاز اول با افزایش سطوح حفاظت، مقدار تابع هدف بدتر می شود و سود کاهش می یابد. این وضعیت به دلیل محافظت هرچه بیش تر مدل در برابر نوسان متغیرهای غیرقطعی است. با توجه به این نتیجه، تصمیم گیرنده قادر است با لحاظ کردن میزان ریسک و یا بالعکس قابلیت اطمینان مدل، طیف گوناگونی از تصمیمات را اتخاذ کند. طبقاً با افزایش سطوح حفاظت، می توان گفت مدل در برابر نوسانات حفاظت شد؛ اما به همان میزان باید هزینه هایی را پذیرفت که از قبل آن، سود نیز کاهش خواهد یافت.
- در فاز دوم با استفاده از داده های خروجی فاز اول؛ یعنی سبد سفارش های تعیین شده و نیز با توجه مدل های شبیه سازی دینامیکی و حلقه های تعدیل کننده تعبیه شده در آن، این نرخ ها تعدیل شد. با توجه به نتایج حاصله؛ حتی با اینکه پارامترها و ضرایب اولیه با استفاده از رویکرد هزینه یابی بر مبنای فعالیت تعیین شده بود، باز هم نمی توان برای تمامی سطوح حفاظت و به ازای هر سبد سفارشی، این ضرایب را ملاک محاسبات قرار داد. به همین منظور پس از تعدیل این ضرایب، قیمت سفارش های انجام شده در هر دوره و به ازای چهار سطح حفاظت به طور دقیق تعیین شد. پس از تعیین این قیمت ها، مدل به ازای قیمت های جدید در هر دوره محاسبه شد. نتایجی که در جدول ۵ و ۶ آمده نشان می دهد با تعدیل این قیمت ها، امکان سودآوری بیش تر در همان سطح تولیدی وجود خواهد داشت.

- همان گونه که مشاهده می شود، با افزایش سطوح حفاظت، رفته رفته به قیمت محصول الف افزوده می شود، در حالی که از قیمت محصول ب کاسته می گردد. این تغییر به دلیل تغییر در ترکیب فروش است. همان گونه که از جداول فوق برمی آید، با افزایش سطح حفاظت، از فروش محصول الف کاسته و به فروش محصول ب افزوده می شود و چون هزینه سفارش ها از تقسیم هزینه کل بر تولید کل به دست می آید، این روند تغییر قیمتی در سطوح حفاظتی گوناگون در شکل های ۹ و ۱۰ مشاهده می شود.
- برای اینکه بتوان برای تمام دوره ۱۲ ماهه قیمت های ثابت و معینی را به مشتری معرفی کرد، می توان با محاسبه معدل یا میانگین وزنی قیمت ها، یک قیمت معین به دست آورد. این میانگین در جداول ۵ و ۶ آورده شد. دلیل این کار این است که ما منطقاً نمی توانیم هر ماه یک قیمت خاص به مشتری بدهیم. به همین منظور پس از تعیین سطح حفاظتی مدنظر و سبد سفارش، می توان قیمت های ماهیانه را محاسبه و سپس با گرفتن میانگین، یک قیمت مشخص را برای تمام دوره معرفی کرد.
- نکته دیگر حایز اهمیت این است که با محاسبه مجدد بر مبنای قیمت های تعدیل شده، مشاهده شد که سود حاصله، از سود به دست آمده از فاز اول و پیش از تعدیل قیمت های ۲۵۰ و ۵۰۰ واحدی، تغییر قابل ملاحظه ای داشته است؛ بنابراین تصمیم گیرنده قادر است با استفاده از این مدل تصمیم گیری دو مرحله ای، از یک سو با در نظر گرفتن سطح ریسک و امکان نقض محدودیت منابع، سبد بهینه سفارش ها را در شرایط نوسان متغیرهای غیرقطعی تعیین کند و از سوی دیگر هزینه تمام شده و قیمت سفارش ها را به طور دقیق مشخص کند.

منابع

- [۴] جعفرنژاد، ا.، صفری، ح.، آذر، ع.، ابراهیمی، س. ع.، (۱۳۹۳). طراحی مدل ریاضی مدیریت سفارش های زنجیره تامین با تکیه بر رویکرد بهینه سازی استوار و ساختار هزینه یابی بر مبنای فعالیت. نشریه مدیریت صنعتی، آماده انتشار.
- [۵] آذر، ع.، موسوی، س. ف.، (۱۳۹۳). «طراحی مدل احتمالی و استوار یکپارچه سه مرحله ای برای انتخاب تامین کننده با رویکرد عدم قطعیت»، مجله تحقیق در عملیات در کاربردهای آن، ۱۱(۱)، ۱-۱۸.
- [۶] پایدار، م.، داوودی درزی، ا.، یوسفی بابادی، ا.، (۱۳۹۳). ارایه مدل دو هدفه برنامه ریزی تسهیلات برای مساله لجستیک امدادی با به کارگیری روش بهینه سازی استوار. مجله تحقیق در عملیات در کاربردهای آن، ۱۱(۲)، ۹۵-۱۰۵.
- [۷] ربیعه، م.، آذر، ع.، مدرس یزدی، م.، فطانت فرد حقیقی، م.، (۱۳۹۰). طراحی مدل ریاضی منبع یابی استوار چندهدفه: رویکردی در کاهش ریسک زنجیره تامین (مورد مطالعه: زنجیره تامین ایران خودرو). چشم انداز مدیریت صنعتی، ۱، ۷۷-۵۷.
- [۸] محقر، ع.، مهرگان، م.، نازآبادی، م.، (۱۳۸۸). بهینه سازی سبد محصولات صنایع خودروسازی با استفاده از بهینه سازی استوار. نشریه مدیریت صنعتی، ۱۱(۲)، ۱۳۹-۱۵۲.
- [۹] مرادی، م.، صلاحی، م.، بردسیری، م.، جمالیان، ع.، (۱۳۹۳). یک مدل جدید استوار در طراحی شبکه زنجیره ی تامین تحت عدم قطعیت. مجله تحقیق در عملیات در کاربردهای آن، ۱۱(۲)، ۹-۲۶.
- [۲۸] مروتی شریف آبادی، علی. (۱۳۸۹). ارایه مدلی برای پیکره بندی زنجیره تامین در صنعت فولاد با استفاده از رویکرد پویایی سیستم. مطالعه موردی: کارخانه فولاد آلیاژی ایران. رساله دکتری، استاد راهنما: دکتر علی محقر، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، تهران.

- [1] Kirche, E. T., Srivastava, R., Khumawala, B., (2002). An ABC-based cost model with inventory and order level costs: A comparison with TOC Proceedings of 33rd Annual Meeting of the Decision Sciences Institute , 23-26 November, San Diego, CA, 1733–1738.
- [2] Cooper, R., Kaplan, R.S., (1991). The design of cost management systems: Text, cases and readings. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- [3] Kirche, E., Srivastava, R. (2007). A resource-constrained profit-based dynamic order management model. International Journal of Computer Applications in Technology, 30(4), 273-280.
- [10] Mirzapour Al-e-hashem, S.M.J., Malekly, H., Aryanezhad, M.B., (2011). A multi-objective robust optimization model for multi-product multi-site aggregate production planning in a supply chain under uncertainty, Int. J. Production Economics 134, 28–42.
- [11] Mulvey, J.M., Vanderbei, R.J., Zenios, S.A., (1995). Robust optimization of large-scale systems. Operations Research, 43(2), 264–281.
- [12] Pan, F., Nagi, R., (2010). Robust supply chain design under uncertain demand in agile manufacturing, Computers & Operations Research, 37, 668 – 683.
- [13] Zanjani, M.K., Ait-Kadi, D., Nourelfath, M., (2010). Robust production planning in a manufacturing environment with random yield: A case in sawmill production planning. European Journal of Operational Research, 201, 882–891.
- [15] Abdel-Hamid, T. K., Madnick, S.E., (1987). On the Portability of Quantitative Software Estimation Models. Information & Management, 13, 1-10.
- [16] Ashayeria, J., Lemmesb, L., (2006). Economic value added of supply chain demand planning: A system dynamics simulation. Robotics and Computer-Integrated Manufacturing, 22, 550–556.
- [17] Macedo, J., Ruiz Usano, R., Framinan Torres, J., (1997). A real time cost monitoring system for business process reengineering. Proceedings from IFAC Workshop, 411-416.
- [18] Marqueza, A., Blanchar, C., (2006). A Decision Support System for evaluating operations investments in high-technology business. Decision Support Systems, 41, 472– 487.
- [19] Sachan A., Sahay, B. S., Mohan, R., (2006). Assessing benefits of supply chain integration using system dynamics methodology. International Journal of Services Technology and Management, 7(5-6), 582-601.
- [20] Bianchi, C., (2002). Introduction SD modeling into planning and control system to manage SMEs growth: a learning-oriented perspective. System Dynamics Review, 18(3), 315-338.
- [21] Khataie, A.H., Bulgak, A.A., Segovia, J.J., (2011). Activity-Based Costing and Management applied in a hybrid Decision Support System for order management. Decision Support Systems, 52, 142–156.
- [22] Kristianto, Y., Gunasekaran, A., Helo, P., Sandhu, M., (2012). A decision support system for integrating manufacturing and product design into the reconfiguration of the supply chain networks, Decision Support Systems, 52, 790–801.
- [23] Li, D., O'Brien, C., (1999). Integrated decision modeling of supply chain efficiency. Int. J. Production Economics, 59, 147-157.
- [24] Gunasekaran, A., Sarhadi, M., (1998). Implementation of activity-based costing in manufacturing. International Journal of Production Economics, 56-57(September), 231-242.
- [25] Kaplan, R., Atkison, A., (1998). Advanced Management Accounting: International Edition. 3rd edition, New Jersey: Prentice Hall, Upper Saddle River.
- [26] MacArthur, J.B. (1993). Theory of constraints and activity-based costing: friends or foes?. Journal of Cost Management, 7(2), 50-56.
- [27] Sheu, C., Chen, M., Kovar, S., (2003). Integrating ABC and TOC for better manufacturing decision making. Integrated Manufacturing Systems, 14(5), 433-441.
- [29] Forrester, Jay W., (1961). Industrial Dynamics. (1st Ed.). Waltham, MA: Pegasus Communications.
- [30] Stermann, J. (2000). Business dynamic: system thinking and modeling for a complex world, Mc Grow-Hill, New York.